

ACC. N:R M. 542: 1

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Per Nilsson, Eljaröd.

Per Nilsson är född i Eljaröd 14/2 1848. Hans far hade en av gårdarna i Eljaröds by. Per Nilsson är en gammal ihågkommen gubbe, men han är så arbetssnål, att det rä svårt få honom till att berätta.

Mot sjukdomar.

Midsommarafton skall man vandra till kyrkogården och där lägga en duk eller ett lakan på den första graven för året. Den skall ligga på graven, tills daggen fallit. Den, som går, skall gå tigande. Duken skall sedan, medan den ännu är fuktig av daggen, läggas på den sjuka lemmen. Helst skall det vara den sjukes mor, som går till med duken. Detta är bra mot sår som ej vilja läkas, svullnader o.
s. v.

ACC. N:R M. 542: 3

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Mot eksem. Man ska ta vatten ur en bäck, som rinner mot norr
en söndags- eller torsdagskväll. Detta vatten skall tvättas på
eksemet tre gånger. Man ska börja den kvällen man hämtar vattnet
och sen fortsätta söndags och torsdagskvällar. Det skall vara sam-
ma kvinna, som hämtar vattnet, och som tvättar eksemet, och hon
skall tiga, när hon gör det.

Skausnuvan.

Skausnuvan kunde visa sig i många skepnader. Per Nilssons flicka såg, då hon var liten, en gång skausnuvan. Hon var då rent vitklädd och hade scharlett på huvudet, och var ganska tjock. Hon var för övrigt lik ett vanligt fruntimmer. Då flickan såg henne, kom hon och gick tvärs över vägen och sen in i skogen. Det riktigt dundrade, när hon gick, och särskilt sedan hon kommit in i skogen.

ACC. N:R M. 542: 5

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND
—

Bäckahästen.

Bäckahästen visar sig oftast såsom en vit, lång häst, som springer längs bäcken här vid kyrkan. Men han kan även skapa om sig till en hund. Bara man går och tiger stilla, gör han inget ont.

Maran.

Hästarna angrepos ofta av maran. Per Nilsson hade en gång en liten grå häst, som ofta reds av maran. På mornarna var hästen alltid svett, och manen var så ihopsnodd, så det gick knappt sno upp den. En gammal gubbe sa då till Per Nilsson, att han skulle skära bort det ihopsnoddade av manen och sätta detta i en klyka. Sen skulle klykan sättas i ett körneträd. Hästen fick aldrig maran på sig mer och aldrig någon annan häst heller, och nu har jag varit bonde 50 år sen dess.

En gång för många år sedan då Per Nilsson varit i möllan och var på hemväg, kom en kvinna fram och ville åka med. Det fick hon. I trakten ansågs denna i kvinna allmänt vara en mara. - På natten angreps också Per Nilsson av maran. " Hon kom in och flög på mig, satte sig med ashölet på munnen och klände mig, så att jag knappt kunde andas. Där satt hon ända tills min kvinna, som förstod, att det var maran, ropade mitt namn. Sen dess har jag aldrig ridits

ACC. N:R M. 542: 7

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

av maran. "

Maran kunde endast komma ut samma väg, som hon kommit in. En natt hörde en gubbe, berättar Per Nilsson, att maran kom in i stugan. Han steg då upp och tätade vid dörren ett par små hål, som funnos där. Sen gick han och lade sig igen. På morgonen stod maran i all sin blygsamhet och nakenhet på golvet, och han kunde då se, vem det var, som var mara.

Barnkraniet i Eljaröds Krypta.

Fiskebäck är ett litet bränneri. Det sägs, att i första brygden lade man ett kranium av ett barnlik för att brännvinet skulle bli starkt och bra. Vad som är sannt är det, att i kryptan i Eljaröds kyrka finnes ett sönderfallet barnkranium i en säck, och det är säkert detta, som använts för att brännvinet skulle bli bra.

Resegille.

Då man kommit så långt när man byggde ett hus, att takstolar-
na och sparrarna skulle sättas upp, började man ordna till gille.
Gillet kallades rese-gille, och alla som hjälpte till vid bygget
skulle vara med. Fruntimren bundo en vacker krona av löv och alle-
handas blomster. Kronan bestod av en krans och så två bundna byglar.
Den sattes upp på en hög stång, vilken fästes vid översta sparren.
Sen började själva gillet. Då skulle det vara både mycket av mat
och dryck. Smörmad, sill och lök, ål, kokt skinka, korv, bruna bö-
nor och fläsk, sviskonsoppa och så öl och supar.